

Warszawa, dnia 10 grudnia 2018 r.

Sygn. akt VI Ka 1088/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Maciej Schulz

protokolant: p.o. protokolanta sądowego Zuzanna Poźniak

przy udziale prokuratora Lidii Kazimierczuk – Pyry

po rozpoznaniu dnia 10 grudnia 2018 r. w Warszawie

sprawy R. M. (1), syna M. i G., ur. (...) w W. oskarżonego o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Wołominie

z dnia 19 czerwca 2018 r. sygn. akt II K 334/18

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Wołominie do ponownego rozpoznania.

VI Ka 1088/18

UZASADNIENIE

R. M. (1) został oskarżony o to, że w dniu 25 marca 2018 roku w miejscowości Z., woj. (...), na ulicy (...) prowadził pojazd mechaniczny – samochód osobowy marki H. (...) o nr rej. (...), w ruchu lądowym, po drodze publicznej będąc w stanie nietrzeźwości, co wykazały badania urządzeniem elektronicznym – A. (...), z wynikami: I – o godz. 20:46 – 0,49 mg/l, II – o godz. 20:48 – 0,59 mg/l, III – o godz. 21:08 – 0,54 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu – tj. o przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Wołominie wyrokiem z dnia 19 czerwca 2018 roku, w sprawie o sygn. akt II K 334/18 orzekł:

I. na podstawie art. 66 § 1 k.k., art. 67 § 1 k.k. warunkowo umorzył postępowanie karne wobec oskarżonego R. M. (1) na okres próby 2 lat od uprawomocnienia się wyroku;

II. na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 39 pkt 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia pojazdów samochodowych w rozumieniu ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym na okres 1 roku od uprawomocnienia się wyroku;

III. na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 43a § 1 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 3.000 złotych;

IV. na podstawie art. 63 § 4 k.k. na poczet orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów samochodowych zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 25 marca 2018 r. do dnia 19 czerwca 2018 r.;

V. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 złotych tytułem opłaty oraz kwotę 70 złotych tytułem pozostałych kosztów sądowych.

Od powyższego wyroku apelację wniósł prokurator zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego. Wyrokowi temu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mający wpływ na jego treść, polegający na niezasadnym przyjęciu, że wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, co w konsekwencji skutkowało warunkowym umorzeniem postępowania karnego wobec oskarżonego, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że w sprawie brak było podstaw do warunkowego umorzenia postępowania karnego przeciwko oskarżonemu. Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Wołominie do ponownego rozpoznania.

Odpowiedź na apelację prokuratora złożył obrońca oskarżonego, wnosząc o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy, wnosząc jednocześnie o przeprowadzenie dowodów z wydruków mapy miasta Z. z zaznaczoną strefą centrum miasta oraz ul. (...) oraz zdjęć ulicy (...) wykonanych ok. godz. 21 w sierpniu 2018 r. na okoliczność tego, że ulica (...) w Z. nie jest położona w centrum tego miasta oraz, że jest to ulica osiedlowa, rzadko uczęszczana i której stan nawierzchni nie pozwala na szybkie poruszanie się samochodów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora jest zasadna i zasługiwała na uwzględnienie, co prowadziło do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Wołominie. Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wskazuje, jak słusznie zarzucono w apelacji, że Sąd I instancji dokonał błędnej oceny okoliczności podmiotowych i przedmiotowych niniejszej sprawy, co w konsekwencji doprowadziło do wydania niezasadnego rozstrzygnięcia o warunkowym umorzeniu postępowania wobec R. M. (1).

Dopuszczalność zastosowania instytucji warunkowego umorzenia postępowania jest uzależniona od spełnienia przesłanek określonych w art. 66 § 1 i § 2 k.k. Przesłanki te muszą zostać spełnione kumulatywnie, a zatem brak którejkolwiek z nich wyklucza możliwość warunkowego umorzenia postępowania. Z analizy uzasadnienia wyroku Sądu I instancji wynika, iż dokonał on oceny dopuszczalności skorzystania z dobrodziejstwa warunkowego umorzenia postępowania, w kontekście wszystkich przesłanek jego zastosowania. Jednakże, jak słusznie podniesiono w apelacji, rozstrzygnięcie Sądu meriti nie było poprzedzone dostatecznie rzetelną i pogłębioną oceną zachowania oskarżonego pod kątem stopnia jego winy i społecznej szkodliwości jego czynu, a więc elementów, które mają kluczowe znaczenie przy przesądzaniu o istnieniu podstaw do warunkowego umorzenia postępowania. W ocenie tutejszego Sądu, należy zatem uznać, że Sąd I instancji nieprawidłowo ocenił stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego, podobnie jak niezasadnie uznał, że stopień jego winy był nieznaczny. Sąd meriti w zasadzie wskazał jedynie, że za nieznacznym stopniem społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu przemawia niezbyt duża zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu, w pozostałym zaś zakresie ograniczył się do tylko do stwierdzenia, iż stopień winy i społecznej szkodliwości były nieznaczne, akcentując natomiast właściwości i warunki osobiste oskarżonego jako decydujące o skorzystaniu z instytucji warunkowego umorzenia postępowania.

Analiza materiału dowodowego w niniejszej sprawie wskazuje, że oskarżony świadomie spożył dużą ilość alkoholu, bezpośrednio po czym prowadził pojazd mechaniczny. Fakt, iż decyzja o prowadzeniu samochodu była podyktowana głodem, nie może w żaden sposób usprawiedliwiać jazdy w stanie nietrzeźwości. Należy zatem uznać, że na gruncie niniejszej sprawy nie występowały jakiejkolwiek okoliczności mogące wpływać na umniejszenie stopnia winy oskarżonego. Nie ulega wątpliwości, że R. M. (1) jako osoba dojrzała i w pełni poczytalna, posiadał pełną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem. Ponadto jako doświadczony kierowca miał świadomość, że spożycie alkoholu w takiej ilości powoduje poważne obniżenie zdolności psychofizycznych, co w konsekwencji stwarza realne zagrożenie dla innych uczestników ruchu drogowego. W świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie sposób zatem uznać, by oskarżony działał w anormalnej sytuacji motywacyjnej, co mogłoby prowadzić do przyjęcia, że jego stopień winy był nieznaczny.

Mając na względzie przesłanki z art. 115 § 2 k.k. trudno uznać, że społeczna szkodliwość czynu przypisanego oskarżonemu mogła być uznana za nieznaczną. Oskarżony naruszył podstawową zasadę bezpieczeństwa w ruchu drogowym, jaką jest obowiązek prowadzenia pojazdów mechanicznych w stanie trzeźwości. Stężenie alkoholu w

wydechanym powietrzu w toku kontroli było znaczne, przekraczało bowiem ponad dwukrotnie próg nietrzeźwości, który warunkuje byt przestępstwa. Logicznym jest zatem wniosek, iż w momencie rozpoczęcia jazdy stężenie alkoholu mogło być wyższe. Ponadto, nie sposób zgodzić się z argumentacją obrońcy oskarżonego przedstawioną w odpowiedzi na apelację, iż godzina zatrzymania oskarżonego do kontroli, a więc około godziny 21:00 to czas, w którym ruch jest bardzo mały. Obrońca niezasadnie oparł swą argumentację na tym, że nie jest to godzina szczytu, zwłaszcza mając na uwadze fakt, że miasto Z. nie jest bardzo dużym miastem. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż teren, po którym oskarżony się poruszał jest terenem mieszkalnym i o tej porze jest on uczęszczany przez innych uczestników ruchu. Sam fakt, że nie jest to centrum dużego miasta, nie może świadczyć jednoznacznie, że natężenie ruchu było minimalne. Wszak pora zatrzymania oskarżonego do kontroli nie może być uznana za środek nocy, a zatem logiczny jest wniosek, że na drogach znajduje się dużo samochodów osobowych oraz pieszych. Trafnie zatem podniósł prokurator w apelacji, że oskarżony swoim zachowaniem stwarzał realne i duże zagrożenie dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Ponadto podkreślić należy, iż oskarżony nie odstąpił samowolnie od kontynuowania jazdy w stanie nietrzeźwości, został natomiast zatrzymany do kontroli przez patrol Policji, z uwagi na to, że nie zachowywał należytej ostrożności przejeżdżając przez skrzyżowania równorzędne, co wynika wprost z zeznań przesłuchanego w charakterze świadka funkcjonariusza Policji K. S.. Nie była to zatem interwencja rutynowa, lecz podjęta z uwagi na niezachowywanie przez oskarżonego należytej ostrożności podczas prowadzenia pojazdu mechanicznego, a zatem za stworzenie realnego zagrożenia w ruchu drogowym. Należy zatem uznać, że oskarżony prowadząc pojazd mechaniczny w godzinach wieczornych w miejscowości Z., będąc pod znacznym wpływem alkoholu, stanowił duże i realne zagrożenie dla innych uczestników ruchu drogowego. Powyższe świadczy zaś niewątpliwie o tym, iż stopień społecznej szkodliwości nie może być uznany za nieznaczny.

Należy wskazać, że wyeksponowane w uzasadnieniu Sądu I instancji okoliczności dotyczące sposobu życia oskarżonego przed i po popełnieniu przestępstwa, a mianowicie jego dotychczasowa niekaralność, dobra opinia w środowisku, wyrażenie skruchy i zrozumienie swojego błędu, jak również trudna sytuacja rodzinna i zawodowa nie mogą być traktowane jako podstawowe wyznaczniki dla zastosowania instytucji warunkowego umorzenia postępowania. Wskazane w art. 66 § 1 k.k. właściwości i warunki osobiste sprawcy, jego postawa i dotychczasowy sposób życia stanowią odrębną przesłankę warunkowego umorzenia postępowania i znajdują zastosowanie dopiero po ustaleniu, iż społeczna szkodliwość czynu i wina sprawcy nie są znaczne.

Z uwagi na powyższe, mimo dotychczasowej niekaralności oskarżonego i innych pozytywnych aspektów jego właściwości i warunków osobistych, nie sposób uznać za prawidłowe rozstrzygnięcia o zastosowaniu warunkowego umorzenia postępowania, wobec uznania, iż Sąd I instancji nieprawidłowo ocenił stopień winy i społecznej szkodliwości czynu jako nieznaczne. Z tego powodu zaskarżony wyrok należało uchylić, a sprawę przekazać Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Na marginesie należy wskazać, że tutejszy Sąd zauważa nieprawidłowość w prowadzeniu postępowania przez Sąd I instancji, a mianowicie fakt, iż po wniesieniu sprzeciwu od wyroku zaocznego, sprawa nie została skierowana na rozprawę celem przeprowadzenia przewodu sądowego, lecz Sąd Rejonowy skierował ją na posiedzenie i wydał zaskarżony wyrok. Wobec tego przy ponownym rozpoznaniu sprawy, obowiązkiem Sądu I instancji będzie przeprowadzenie przewodu sądowego w całości. Podejmując merytoryczną decyzję odnośnie zakresu odpowiedzialności karnej oskarżonego, Sąd ten winien precyzyjnie ocenić materiał dowodowy pod kątem ustalenia stopnia winy oskarżonego i stopnia społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, z uwzględnieniem poczynionych wyżej uwag. Należy ponadto wskazać, że przepis art. 454 § 1 k.p.k. nie pozwalał Sądowi Okręgowemu na wydanie innego wyroku, niż uchylającego zaskarżony wyrok.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.